

Η ανθρωπαρέσκεια

/ Γνώμες

Είπε η Αμμάς Σάρρα: «καλό είναι για τα μάτια των ανθρώπων να κάνει κάποιος ελεημοσύνη. Γιατί και από την ανθρωπότητα καταλήγει στην αρέσκεια του Θεού» (από το «Γεροντικό»).

- Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Οι άνθρωποι έχουμε στην ψυχή μας μία επιθυμία που γίνεται κριτήριο των πράξεων της ζωής μας: «να αρέσουμε». Έτσι, κάνουμε πράγματα για να μας επιδοκιμάσουν. Ευχαριστιόμαστε να είμαστε το επίκεντρο της προσοχής της. Συχνά, ακούμε από τους γονείς να λένε για κάτι ότι «δεν κάνει να το πράξεις», δεν επιτρέπεται, διότι «τι θα πει ο κόσμος;». Κι έτσι, αν δεν μπορούμε να διεκδικήσουμε τον έπαινο, τουλάχιστον καλούμαστε να προσέχουμε να μην αποδοκιμάζουμε.

Είναι σαν να υπάρχει ένα μάτι ηθικής στον κόσμο αυτό, η διαχείριση του οποίου σήμερα έχουν τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, όπου, όχι χωρίς υστεροβουλία από αυτούς που κάνουν θόρυβο, κάποιοι αποδοκιμάζονται, για κάποιους υπάρχει αδιαφορία και κάποιοι, ολοένα και λιγότερο, επιβραβεύονται με τον έπαινο. Συνήθως, η αποδοκιμασία είναι το κίνητρο που προκαλεί θόρυβο. Έτσι, το δόγμα

«να φαίνομαι κι ας μην είμαι» κυριαρχεί στους καιρούς μας.

Αλλά και στην οικογενειακή ζωή και πραγματικότητα, πολλά παιδιά μεγαλώνουν επιδιώκοντας τον έπαινο των γονέων τους για ό,τι κάνουν. Επιλέγουν όχι γιατί τα ίδια αισθάνονται καλά με τις επιλογές τους, αλλά για να μην δυσαρεστήσουν τους γονείς τους. Και υπάρχουν γονείς, οι οποίοι δεν είναι σε θέση να επαινούν ποτέ το παιδί τους, διότι μοιάζουν ανικανοποίητοι ή έχουν τόσο μεγάλη ιδέα για τον εαυτό τους, ώστε να μην μπορούν να φανταστούν ότι τα παιδιά τους θα ξεπεράσουν. Κι έτσι, συμβαίνουν τραύματα ψυχικά. Ο νεώτερος βάζει ως σκοπό της ζωής του να δείξει στον μεγαλύτερο ότι αξίζει. Κι όταν εκείνος ή δεν τον προσέχει ή δεν θεωρεί τις επιτυχίες τόσο σημαντικές, η απογοήτευση συσσωρεύεται. Κάποτε μπορεί να γίνει και καταστροφική συμπεριφορά. Ίσως η βία των νεοτέρων να είναι μία ένδειξη ότι δεν προσέχουν οι γονείς τους όσο χρειαζόταν. Δεν τους αναγνωρίζουν την αξία τους, κάποτε ούτε καν ότι υπάρχουν.

Στην ασκητική παράδοση της Εκκλησίας μας επισημαίνεται ότι δεν είναι πάντοτε κακή η ανθρώπινη, αλλά είναι ελλιπής. Όταν η γερόντισσα της ερήμου προτείνει την ελεημοσύνη, έστω και για τα μάτια των ανθρώπων, καταλαβαίνει ότι η ανθρώπινη ψυχή έχει ανάγκη από την επιδοκιμασία, καθώς δεν είναι τέλεια. Άρκει να έχει μέσα του ο άνθρωπος την επίγνωση ότι η κλήση μας είναι να αρέσουμε στον Θεό. Και ο Θεός ευαρεστείται με την αγάπη. Την ανταποδίδει. Μας ενισχύει, ώστε να πάψουμε να πράττουμε το καλό για να συνεχίσουμε και να κάνουμε το καλό θέλημά μας και τρόπο ζωής. Διότι αν μένουμε στην ανθρωπότητα, τότε αυτοδοξαζόμαστε, μένουμε σε μία συνεχή συζήτηση του συμφέροντός μας και βλέπουμε τη ζωή στην προοπτική του τι θα κερδίσουμε, ακριβώς όπως λειτουργεί ο πολιτισμός μας. Έτσι, εύκολα μένουμε στην κατάκριση των άλλων, χωρίς να λειτουργούμε αγαπητικά.

Οι γονείς ας δίνουμε στα παιδιά μας τον έπαινο με μέτρο, να τα ενθαρρύνουμε χωρίς να αποθεώνουμε. Να τα βοηθάμε να οδηγούνται προς έναν ήθος, στο οποίο ο κόσμος, όταν βλέπει με υγιή τρόπο τις σκέψεις και τις πράξεις, να λαμβάνεται υπόψιν, χωρίς όμως το κοσμικό κριτήριο να εμποδίζει το αληθινό να βιωθεί. Ανήκουμε στον κόσμο, αλλά δεν ταυτιζόμαστε. Ό,τι είναι καλό, το αποδεχόμαστε. Δεν συμβιβαζόμαστε όμως με το κακό, επειδή κάνουν έτσι οι πολλοί για να επαινεθούμε. Και κάτι τελευταίο. Καθώς δεν μεγαλώνουν τα παιδιά μας με το παράπονο ότι δεν προσέξαμε ή ότι τα οδηγήσαμε προς μια κατεύθυνση, διότι εμείς οι μεγάλοι ξέρουμε. Δύσκολη η ισορροπία, διότι καλούμαστε να παλέψουμε με αυτό που μας αρέσει. Ας μη λησμονούμε όμως την ελευθερία του νεώτερου.

Πηγή: pemptousia.gr